

Andreae ac hæredibus suis ab integro in perpetuo donamus. Liceatque eidem illorum possessionem auctoritate propria apprehendere ac fructus redditus et proventus quoscumque in suos et alienos usus convertere, ac de ipsis bonis disponere et testare possit quemadmodum sibi placuerit legibus Imperialibus statutis ordinibus consuetudinibus civitatis nostræ Mantuæ quolibet munitis et approbatis ac confirmatis et quod insinuatione forsitan opus foret cæterisque contrariis non obstantibus quibuscumque etiam si talia forent. ut de ipsis aut aliquo ipsorum specialem mentionem fieri oporteret. Quibus omnibus et singulis quo adesset tunc præmissorum ex certa scientia derogamus. In quorum ecc. Datum Mantuæ die octava junij 1481.

Alex. Arrivabenus secret. pti Ill. D. Nri relat. Sp. Bernardi Putelli secret. scripsit.

ANNOTAZIONE

(1) — Lo stesso Giovanni da Padova ingegnere ricordato alla nota 3.^a apposta al documento testè riferito.

— N.º 17. —

Decreto dato al 21 di Agosto del 1481 da Federico Marchese di Mantova a favore di Andrea Mantegna. (1) (*Inedito*)

Federicus marchio Mantuæ Ducalis Gubernator generalis.

Cum alias Ill. q. bonæ memoriæ Dnus. D. genitor noster solvere promisit et se obligaverit hospitali novo sive Consortio Mantuæ aut rectori ducatos octingentos auri infra terminum annorum quattuor et affictum pro affrancatione partis possessionis quæ olim fuit Guidonis de Torellis in territorio Buscoldi ad livellum affrancandum conces. Spectab. carissimo nro Andreae Mantineæ per rectorem predictum et consiliarios dicti Consortii, ut patet latius de dicta concessione et promissione prælibati Ill. q. D. nri. genitoris vel ejus factoris gener. instrumento rogato p. Borthol. de Cavallis not. sub die XIII novembr. MCCCCLXXII et de dictæ promissionis et obligationis reificatione decreto D. Genitoris nri manu Antonii Donati secretarii suæ Celsitudinis sub die XX predicti mensis novemb. Cumque dictum Consortium pro afflictibus annor. quattuor tantum predict. futur. sit satisfactum duor annor. tempore prelibati Ill. D. genitoris nri et aliorum duorum nostro nomine solutum sive compensatum sit ut ex libris dicti Consortii continetur: cupientes pro indemnitate tam dicti Consortii quam Andreae predictæ promissioni q. prelib. genitoris nri satisfacere, ipsam promissionem et obligationem ac omnia in dicto decreto et instrumento contenta rattificantes et approbantes tenore presentis et nostra scientia motuque proprio ac omni alio meliori modo, via et forma quibus melius possimus: promittimus et obligamus hospitali novo sive consortio predicto aut rectori ejusdem ut supra, dictos ducatos octingentos per Ill. q. D. genitorem nostrum promissos pro prætio dictæ possessionis et affrancatione solvere et donec eos ut supra solverimus afflictos debitos pro dictis octingent. ducat. anno singulo in futurum et simul integrum residuum annor. predict. pro rata predicta solvere.

Mandantes per presentes et decernentes nos in loco dicti Andreae poni debitores pro dictis octing. ducatis et afflictibus ut supra, et ab eis ipsum Andream penitus absolvi et liberari debere; promittentes per nos et hæredes nostros hæc omnia singula attendere et observare sub nostrorum omnium bonorum obligatione, aliquibus non obstantibus. Datum Mantuæ die XXI augusti an. MCCCC LXXX primo.

Diomedes Tridapalus præfacti Ill. D. Marchionis cancellarius.

ANNOTAZIONE

(1) — Trascritto dal Registro *Istrumentorum Hospitalis Mantuæ ab anno 1401 usque 1476*, al foglio 105.

— N.º 18. —

Diritto di possesso conceduto all'anno 1482 dallo Spedale di Mantova a Giovanni Maria Platino o da Piadena. (1) (Inedito.)

Magister Johannes Maria filius magistri Francisci de Platina (2) intersiator civis Mantuæ tenet petiam terræ casamentivæ habentem per confines a duobus lateribus Albertinum tubetam; a tertio Georgium Panizzolam; et Franciscum de Oza a quarto: quæ est utilis dominii et juris Hospitalis Mantuæ seu Consortii, qui investivit et investit in perpetuum dictum Johannem Mariam ad livellum cum honore solvendi libras quattuor omni et singulo anno, ut fuit conventum per instrument. rogat. a Johanne a Columba notario sub die lunæ duodecimo mensis februarii an. current. MCCCCLXXXII.

ANNOTAZIONI

(1) — Trascritto da un antico registro dello Spedale di Mantova.

(2) — Francesco, padre a Giovanni Maria, fu figlio di Franccone, il quale pure lavorò d'intarsiatura e fu detto *filius quondam Lanfranchini de Platinis*, o da Piadena. Del detto Giovanni Maria (che fu da noi ricordato al cap. 2. del lib. II. nel primo volume e di cui parleremo anche in seguito) si trova fatta memoria nel Necrologio di Mantova così: *7 giugno 1500, Io. Maria da Piadena tarsiator mortuus est in contrada montis nigri ex guta; stetit infirmus per dies sex, ætatis annorum 45.*

— N.º 19. —

Lettera scritta al 27 di Febbrajo del 1484 dai presidenti del Comune di Cremona al duca di Milano. (Inedita)

Illus. Princeps et Exc. Domine D. singularissime

Dilectati multiplicibus operibus insigni arte prospectiva elaboratis Magistri Io. Mariæ de Platina fabri lignarii excellentis (1), Vener. Capitulum Canonicorum et Massarii fabricæ Cathedralis Ecclesiæ hujus vestræ civitatis cum eo pacti sunt pro fabricatione stallorum chori ipsius Ecclesiæ, quod opus inter alia et pleraque ornamenta, quæ Ecclesia ipsa hactenus præseferre videtur, hoc sanè vel præcipuum et admirabile fore ducimus: extant etenim aliqua hujus operis principia, artificis ipsius manu fabricata, quæ et sui dignitate et Capitulum ipsum ac Massarios ad proseguendum opus (etsi maxima ipsorum impensa) vehementer alliciant. Nos etiam opportunos quosque favores ad hæc impendere vel maxime compellant: Quot igitur ut hujusmodi operi pernecessaria esse videatur multorum lignaminum, ferri et aliarum diversarum rerum copia, sicut ex his annexo supplicationibus rerum exemplo nosce potest E. V. Sed cum vereantur ab officialibus Ducalium vectigalium et passuum pedagiorumque custodibus pro his omnibus impediri, licet ea, quæ ad decus et beneficium Ecclesiæ exponuntur ubique libera et exempta jure esse debeant, visum est memoratis Capitulo et Massariis super his commendatitias litteras E. V. a nobis exposcere. Quare tum ut ipsis, in hac te, et quidem iustissima more geramus, tum respectu tanti